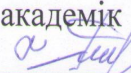

**Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького**

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи, академік
Гжегоцький М.Р.

«__» _____ 2021 р.

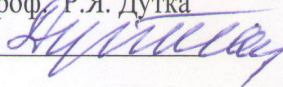
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК21. ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

кваліфікації освітньої «Магістр медицини»
кваліфікації професійної «Лікар»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»
спеціальності 228 «Педіатрія»

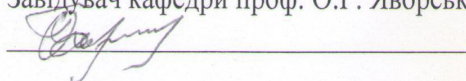
Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
пропедевтики внутрішньої
медицини № 1
Протокол № 14
від " 11 " березня 2021 р.
Завідувач кафедри проф. Р.Я. Дутка

Затверджено
профільною методичною комісією
з терапевтичних дисциплін
Протокол № 5
від " 25 " березня 2021 р.
Голова профільної методичної комісії
проф. О.М. Радченко

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
пропедевтики внутрішньої
медицини № 2
Протокол № 287
від " 11 " березня 2021 р.
Завідувач кафедри проф. О.Г. Яворський

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний № 2
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, 228 Педіатрія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2019-2020
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Пропедевтика внутрішньої медицини http://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_propaedeutic_2/info/email.png
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2, 79007 м. Львів, 2вул. Огієнка, 5 тел. +38 (032) 226-50-54; 272-45-12 kaf_propaedeutic_2@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Яворський Остап Григорович «Остап Яворський» < sychiv@gmail.com >
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	3-й
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	V-VI
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Яворський Остап Григорович, доктор мед. наук, професор, «Остап Яворський» sychiv@gmail.com Ющик Любов Володимирівна, канд. мед. наук, доцент, yushliub@gmail.com Бевз Оксана Володимирівна, канд. мед. наук, доцент, bevzov@ukr.net Кривко Оксана Юріївна, асистент, oksanakryvko@ukr.net Діденко Оксана Зиновіївна, асистент, oksanadiz@ukr.net Дроник Ірина Степанівна, асистент, dronyk@gmail.com Рогуля Софія Степанівна, асистент, sofohca@ukr.net
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Ющик Любов Володимирівна, канд. мед. наук, доцент, yushliub@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна)	30/70/80

<i>робота студентів)</i>	
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	Львівська клінічна лікарня на залізничному транспорті філії ЦОЗ ПАТ «Укрзалізниця» 79007 м. Львів, вул.І Огієнка, 5 тел. +38 (032) 226-50-54; 272-45-12 kaf_propaedeutic_2@meduniv.lviv.ua

2. Коротка анотація до курсу

Пропедевтика внутрішньої медицини – це вступний курс, який закладає основи знань для подальшого вивчення клінічної дисципліни «внутрішні хвороби».

Головна мета викладачів кафедри пропедевтики внутрішньої дисципліни – навчити студентів методів дослідження, необхідних для розпізнавання (діагностики) захворювань внутрішніх органів. Студенти повинні навчитися самостійно обстежувати хворого за допомогою певних методів і виявляти ознаки, або симптоми, хвороб (симптоматологія, або семіотика), групувати виявлені під час обстеження хворого ознаки захворювання в патогенетично зв'язані між собою синдроми, що і є підставою для постановки діагнозу.

На кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини студенти ознайомлюються з основами (принципами) лікування внутрішніх захворювань, що трапляються найчастіше.

Таким чином, на кафедрі студенти проходять курс діагностики внутрішніх хвороб, головною метою якого є вивчення методик обстеження хворих, а також семіотики й синдромів хвороб та основ їх лікування.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних навичок обстеження хворого та оцінки основних проявів захворювань внутрішніх органів із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є:

- Оволодіння студентом теоретичними знаннями, необхідними для виявлення захворювань людини.
- Оволодіння практичними прийомами і методами об'єктивного та лабораторно-інструментального обстеження пацієнтів .
- Засвоєння загальних методичних підходів клінічного обстеження хворого.
- Діагностика окремих внутрішніх захворювань людини при типових їх проявах.
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Згідно з вимогами освітньо–професійної програми студенти повинні

знати:

- найважливіші етіологічні і патогенетичні фактори формування патологічних процесів в організмі людини;
- методичні основи клінічного обстеження хворого, схему дослідження пацієнта і написання історії хвороби;
- методичні основи об'єктивного обстеження хворого – розпитування, огляду, пальпації, перкусії, аускультації;
- найважливіші симптоми та синдроми у клініці внутрішніх захворювань та їх семіологічне тлумачення;
- клініко-діагностичну інтерпретацію показників найважливіших лабораторно-інструментальних досліджень;
- медичну греко-латинську термінологію у визначенні основних проявів захворювань та у використанні в професійній лексиці.

В результаті вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» студенти повинні

вміти:

- проводити опитування і об'єктивне обстеження хворих та аналізувати їх результати в клініці внутрішніх хвороб;
- скласти план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених терапевтичних хвороб;
- визначати провідні симптоми та синдроми у клініці внутрішніх захворювань;
- аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці внутрішніх хвороб;
- використовувати греко-латинські медичні терміни в практичній діяльності фахівця;
- демонструвати вміння методично вірно викласти результати обстеження хворого у вигляді історії хвороби з обґрунтуванням синдромного діагнозу та складання плану подальшого обстеження хворого.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності)

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

- *Загальні:*

- ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК7 – Здатність працювати в команді.
- ЗК8 – Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК10 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК11 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК13 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
- ЗК14 – Здатність діяти на основі етичних міркувань.

- *Спеціальні (фахові, предметні):*

- ФК1 – Навички опитування пацієнта.
- ФК 2 – Навички обстеження пацієнта за допомогою огляду, пальпації, перкусії та аускультатії.
- ФК 3 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- ФК 4 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- ФК 5 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
- ФК 6 – Здатність до визначення принципів та характеру харчування при лікуванні захворювань.
- ФК 7 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- ФК 8 – Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 9 – Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
 ФК 10 – Навички надання екстреної медичної допомоги.
 ФК 11 – Навички виконання медичних маніпуляцій.
 ФК 12 – Здатність до ведення медичної документації.

4. Пререквізити курсу

1. Фізика.
2. Біохімія.
3. Біофізика.
4. Нормальна анатомія.
5. Нормальна фізіологія.
6. Патологічна фізіологія.
7. Топографічна анатомія.
8. Медична психологія.
9. Патологічна фізіологія.
10. Топографічна анатомія
11. Загальна гігієна.
12. Гігієна харчування.

5. Програмні результати навчання

Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез захворювання, анамнез життя (у пацієнта або у його родичів, опікунів тощо). Використовувати знання про анатомічні та фізіологічні особливості дорослого організму та людей похилого віку.

- Оцінити загальний стан пацієнта.
- Обстежити стан всіх органів та систем.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах стаціонару, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи аналіз отриманих результатів об'єктивного обстеження хворого та на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані об'єктивного обстеження хворого, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
  - Вміти встановити попередній діагноз захворювання
- Призначити лабораторні та/або інструментальні обстеження, консультації вузьких спеціалістів для підтвердження клінічного діагнозу.
- Визначати необхідний режим при лікуванні захворювання в умовах стаціонару.
  - Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.
  - Визначати характер лікування захворювання (групи препаратів).
  - Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги за будь-яких обставин.
  - Надавати екстрену медичну допомогу.
  - Виконувати медичні маніпуляції
  - Демонструвати вміння проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
  - Вміння заповнити медичну карту стаціонарного хворого.

Список результатів навчання

<i>Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн – знання, Ум – уміння, К – компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для захування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	<i>Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти</i>
Зн-1	Знати особливості розпитування хворих в умовах терапевтичного відділення стаціонару: збір основних і другорядних скарг, анамнез захворювання і життя.	ПРН-1
Ум-1	Вміти збирати скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез	ПРН-1

	життя в умовах терапевтичного відділення стаціонару	
К-1	Ефективно формувати комунікаційну стратегію у спілкуванні з пацієнтами та їх родичами.	ПРН-1
Ав-1	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації. Відповідати за використання результатів співбесіди з пацієнтом за стандартною схемою розпитування хворого.	ПРН-1
Зн-2	Знати методику та послідовність проведення загального і детального огляду хворого; види температурних кривих та їх діагностичне значення	ПРН-2
Ум-2	Вміти послідовно провести загальний і детальний огляд хворого; дати клінічну оцінку отриманих під час загального огляду даних; визначати тип температурної кривої і дати клінічну інтерпретацію отриманих даних	ПРН-2
К-2	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію для проведення загального і детального огляду	ПРН-2
Ав-2	Нести відповідальність за якісне проведення загального і детального огляду та клінічну оцінку отриманих результатів	ПРН-2
Зн-3	Навички з визначення переліку необхідних лабораторно-інструментальних методів досліджень відповідно до попереднього діагнозу	ПРН-3
Ум-3	Уміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого	ПРН-3
К-3	Обґрунтовано призначати та доносити до відома пацієнта та/чи його родичів (опікунів) інформацію щодо переліку необхідних лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН-3
Ав-3	Нести відповідальність за правильне призначення і своєчасне оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень в умовах стаціонару	ПРН-3
Зн-4	Знати алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх та клінічних діагнозів	ПРН-4
Ум-4	Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній та клінічний діагноз.	ПРН-4
К-4	На підставі нормативних документів заповнювати медичну карту стаціонарного хворого	ПРН-4
Ав-4	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозів	ПРН-4
Зн-5	Знати алгоритми та стандартні схеми визначення режиму стаціонарного хворого на підставі попереднього та клінічного діагнозів	ПРН-5
Ум-5	Вміти визначати необхідний режим для пацієнта на підставі попереднього та клінічного діагнозів шляхом прийняття обґрунтованого рішення при лікуванні захворювання	ПРН-5

К-5	Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів і фахівців висновки щодо необхідного режиму перебування пацієнта в стаціонарі при лікуванні захворювання.	ПРН-5
Ав-5	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму при лікуванні захворювання.	ПРН-5
Зн-6	Мати спеціалізовані знання про стандартні схеми призначення лікувального харчування стаціонарним хворим при лікуванні внутрішніх хвороб.	ПРН-6
Ум-6	Вміти визначати характер харчування стаціонарних хворих на підставі попереднього та клінічного діагнозів.	ПРН-6
К-6	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо харчування стаціонарного хворого.	ПРН-6
Ав-6	Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування стаціонарним хворим	ПРН-6
Зн-7	Знати стандартні методики обстеження потерпілого при невідкладних ситуаціях (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації.	ПРН-7
Ум-7	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан потерпілого та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого).	ПРН-7
К-7	Дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану пацієнта, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану.	ПРН-7
Ав-7	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів.	ПРН-7
Зн-8	Знати алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах.	ПРН-8
Ум-8	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані хворого.	ПРН-8
К-8	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	ПРН-8
Ав-8	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.	ПРН-8
Зн-9	Мати спеціалізовані знання про алгоритми виконання медичних маніпуляцій.	ПРН-9
Ум-9	Вміти виконувати медичні маніпуляції.	ПРН-9
К-9	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій.	ПРН-9
Ав-9	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій.	ПРН-9
6. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу (очний, або заочний)	Очний	

Вид занять	Кількість годин	Кількість груп		
лекції	30	18		
практичні	70	18		
самостійні	80	18		
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
«Основні методи обстеження в клініці внутрішніх хвороб» - V семестр (осінній)				
Л-1 (лекція-1)	Пропедевтика внутрішньої медицини як предмет.	Пояснити студентам, що лише правильне розпізнавання хвороби є запорукою успішного лікування. Медична історія хвороби: основні її розділи та правила складання. Методика розпитування хворого. Основні структурні частини. Методика проведення загального і детального огляду хворого.	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г.
Л-2	Обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи.	Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання. Статичний й динамічний огляд грудної клітки. Пальпація грудної клітки. Перкусія легень. Методика й техніка проведення порівняльної й топографічної перкусії легень. Аускультация легень: основні та побічні дихальні шуми. Бронхофонія.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3	Проф. Яворський О.Г.
Л-3	Обстеження пацієнтів за патологією серцево-судинної системи: пальпація та перкусія серця.	Розпитування та загальний огляд хворих із захворюваннями серцево-судинної системи. Огляд та пальпація ділянки серця. Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г.
Л-4	Обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи: аускультация серця.	Аускультация серця: серцеві тони, їх розщеплення, роздвоєння, додаткові тони. Органічні та функціональні серцеві шуми.	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г.
Л-5	Обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи: структурно-функціональні та лабораторно-інструментальні методи дослідження.	Дослідження пульсу та вимірювання артеріального тиску. Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки гіпертрофії передсердь та шлуночків. Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями автоматизму та збудливості. Електрокардіографічне	ПРН-3	Проф. Яворський О.Г.

		дослідження хворих із порушеннями функції провідності. Основи проведення електроімпульсної терапії.		
Л-6	Обстеження пацієнтів з патологією травної системи.	Розпитування та огляд хворих із захворюваннями органів травлення. Огляд і поверхнева пальпація живота. Глибока методична ковзна пальпація живота за методом Образцова-Стражеска. Розпитування, загальний і детальний огляд хворих з патологією печінки, жовчного міхура і підшлункової залози. Перкусія печінки за Курловим. Глибока методична ковзна пальпація печінки, жовчного міхура, підшлункової залози та селезінки.	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г.
Л-7	Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи.	Розпитування та огляд хворих з патологією ендокринної системи. Пальпація щитоподібної залози. Лабораторно-функціональні методи дослідження.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3	Проф. Яворський О.Г.
П-1	Схема історії хвороби. Проведення розпитування хворого.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Вміти:</u> - зібрати паспортні дані про хворого; - з'ясувати та деталізувати скарги хворого, розділити їх на основні та другорядні; - зібрати анамнез захворювання та життя; - оформити письмово дані розпитування хворого. Організація роботи поліклініки і терапевтичного відділення лікарні. Методи клінічного обстеження хворих. Методика розпитування хворого. Анамнез і його складові частини. а) скарги хворого; б) анамнез хвороби; в) анамнез життя. Основні принципи медичної етики і деонтології.	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-2	Загальний і детальний огляд пацієнта. Специфіка обстеження тяжкохворих з обмеженим прогнозом життя.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u> - методикою проведення загального огляду; - методикою клінічної антропометрії; - методикою термометрії та інтерпретацією температурних кривих;	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко

		<p>- методикою проведення детального огляду.</p> <p>Методика проведення загального огляду. Загальний стан хворого. Свідомість. Види порушення свідомості. Положення хворого, постава й хода. Будова тіла й конституція. Орієнтовна оцінка відживлення (ожиріння, кахексія). Огляд шкіри й доступних огляду слизових оболонок. Підшкірний жировий шар. Набряк. М'язова системи. Кістково-суглобова система. Лімфатичні вузли. Клінічна антропометрія. Термометрія тіла і її діагностичне значення. Методика проведення детального огляду. Огляд голови. Огляд обличчя. Огляд шиї. Огляд кінцівок.</p>		<p>О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-3	<p>Основні скарги та огляд пацієнтів із захворюванням органів дихання. Пальпація грудної клітки.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збору анамнезу у хворих з патологією органів дихання; - методикою огляду грудної клітки; - методикою визначення частоти дихання; - методикою диференціювання патологічних типів дихання; - методикою визначення голосового тремтіння. <p>Особливості розпитування хворих із захворюваннями органів дихання. Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання та особливості їх деталізації. Анамнез захворювання за наявності патології органів дихання. Анамнез життя у хворих з легеневою патологією. Особливості загального огляду хворих з патологією органів дихання. Огляд грудної клітки. Пальпація грудної клітки. Болючість грудної клітки. Еластичність (резистентність) грудної клітки. Визначення голосового тремтіння,</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		його зміни в нормі й патології.		
П-4	Перкусія легень.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою і технікою порівняльної і топографічної перкусії; - навичками проведення порівняльної перкусії легень. - навичками проведення топографічної перкусії легень; - навичками визначення рухомості нижніх країв легень. <p>Перкусія, як фізичний метод обстеження хворого. Методика й техніка перкусії. Різновидності перкуторних звуків. Перкусія легень. Порівняльна перкусія легень Топографічна перкусія легень.</p>	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-5	Аускультация легень. Бронхофонія.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - технікою аускультатії легень; - методикою диференціатії основних дихальних шумів; - методикою диференціатії побічних дихальних шумів; - технікою визначення брохофонії. <p>Аускультация як фізичний метод обстеження хворого. Методика аускультатії легень. Основні дихальні шуми. Побічні дихальні шуми.</p>	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-6	Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів дихання. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - основними методиками лабораторного дослідження харкотиння; - методикою лабораторного дослідження плевральної рідини. <p>Фізичні властивості харкотиння Мікроскопічне дослідження харкотиння. Бактеріологічне дослідження харкотиння на кислотостійкі палички. Дослідження фізичних і хімічних властивостей плевральної рідини. Мікроскопія осаду ексудатів і трансудатів. Основні інструментальні методи дослідження системи органів дихання: Х-променеві методи дослідження органів грудної клітки; комп'ютерна томографія органів</p>	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.

		<p>грудної клітки; спірометрія, спірографія, пневмотахометрія; пikфлоуметрія; бронхоскопія та бронхографія. На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи. Контроль засвоєння практичних навичок.</p>		
П-7	Розпитування та огляд пацієнтів із захворюванням серцево-судинної системи. Пальпація ділянки серця.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збирання анамнезу у хворих із захворюваннями серцево-судинної системи; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань серцево-судинної системи; - навичками виявлення під час огляду ділянки серця хворого симптомів захворювань серцево-судинної системи; - навичками проведення пальпації ділянки серця та інтерпретацією отриманих даних. <p>Особливості розпитування хворих з патологією серцево-судинної системи. Основні скарги хворих із серцево-судинною патологією та особливості їх деталізації. Анамнез захворювання за наявності патології органів кровообігу. Анамнез життя у хворих з серцево-судинною патологією. Загальний огляд хворого з патологією серцево-судинної системи. Курація хворого з написанням анамнестичного розділу історії хвороби. Огляд ділянки серця хворого з патологією серцево-судинної системи. Пальпація ділянки серця. Виявлення можливих деформацій у ділянці серця. Виявлення патологічних пульсацій та симптомів систолічного і діастолічного тремтіння грудної клітки.</p>	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-8	Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості та оцінкою їх відхилень від норми; 	ПРН-1 ПРН-2	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз

		<ul style="list-style-type: none"> - навичками визначення ширини судинного пучка; - навичками визначення конфігурації серця та розпізнавання патологічної конфігурації. <p>Перкусія серця. Перкуторне визначення меж відносної серцевої тупості. Перкуторне визначення меж абсолютної серцевої тупості. Визначення ширини судинного пучка. Визначення контурів серця. Визначення силуету серця. Визначення талії і конфігурації серця.</p>		<p>О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-9	Аускультация серця.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - технікою аускультации серця; - навичками виявлення основних змін тонів серця - навичками вислуховування шумів серця та вмінням визначати їх характер. <p>Методика й техніка аускультации серця. Проекція клапанів серця на передню грудну стінку. Точки аускультации серця. Тони серця. Перший тон серця, механізм його виникнення. Другий тон серця, механізм його виникнення. Зміни тонів серця. Ритм галопу, різновиди, діагностичне значення. Ритм перепілки, діагностичне значення. Шуми серця. Механізми виникнення шумів серця. Класифікація шумів серця. Органічні й функціональні шуми серця. Шуми вигнання й регургітації. Систолічні шуми та їх діагностичне значення. Діастолічні шуми та їх діагностичне значення. Екстракардіальні шуми. Визначення аускультативного симптому Сиротініна–Куковерова. Шум дзиги на яремній вені. Аускультация судин: Подвійні тони Траубе та шум Виноградова–Дюррозье на стегновій</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		артерії.		
П-10	Дослідження периферійного пульсу та вимірювання артеріального тиску. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u> - методами дослідження судин. Артеріальний пульс та методи його дослідження. Властивості пульсу. Дослідження венного пульсу. Дослідження капілярів. Аускультация судин. Артеріальний тиск, методи його визначення. Нормативи артеріального тиску за ВООЗ. Поняття про артеріальну гіпертензію. Артеріальна гіпотензія. Пульсовий тиск, його діагностичне значення. Поняття про пульсовий та середній гемодинамічний артеріальний тиск. На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи. Контроль засвоєння практичних навичок.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-11	Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки гіпертрофії передсердь та шлуночків.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u> - методикою й технікою реєстрації електрокардіограми; - навичками розшифрування електрокардіограми. Електрофізіологічні основи ЕКГ. Суть методу електрокардіографії. Будова та принципи роботи електрокардіографа. Реєстрація ЕКГ. Зубці, інтервали, сегменти та комплекси нормальної ЕКГ. Розшифрування ЕКГ: Ритм. Частота серцевих скорочень. Електрична вісь. Вольтаж. Оцінка окремих зубців та інтервалів. Висновок. ЕКГ-ознаки гіпертрофії правого та лівого передсердь та шлуночків.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-12	Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями автоматизму і збудливості.	<i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u> - навичками розпізнавання на ЕКГ основних розладів ритму серця та збудливості. ЕКГ-діагностика порушень ритму, зумовлених розладами функції автоматизму. Синусова тахікардія.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю.

		<p>Синусова брадикардія. Дихальна аритмія. Вузловий ритм. Ідіоventрикулярний ритм. Зміни на ЕКГ, зумовлені порушенням функції збудливості: ЕКГ-діагностика екстрасистолії. ЕКГ-діагностика пароксизмальної тахікардії. ЕКГ-діагностика миготливої аритмії. ЕКГ-діагностика тріпотіння та мигтіння шлуночків.</p>		<p>Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-13	<p>ЕКГ-ознаки порушення провідності. Проміжний контроль знань з основ ЕКГ-діагностики.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками розпізнавання на ЕКГ основних розладів провідності. <p>Зміни на ЕКГ, зумовлені порушенням функції провідності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - синоаурікулярна блокада - внутрішньопередсердна блокада - антріоventрикулярна блокада - Блокада правої та лівої ніжки пучка Гіса. <p>Синдром WPW. Синдром Фредеріка. Покази до проведення та правила виконання електроімпульсної терапії. На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з основ ЕКГ-діагностики. Контроль засвоєння практичних навичок.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-14	<p>Розпитування та огляд пацієнтів із захворюваннями органів травлення. Пальпація живота.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою розпитування хворих з патологією органів травного каналу; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань травного каналу; - навичками проведення поверхневої пальпації живота; - навичками визначення асцитів (перкусія живота, симптом флюктуації) - навичками глибокої методичної ковзної пальпації живота за методом В.П. Образцова–М.Д. Стражеска. <p>Основні скарги хворих із захворюваннями стравоходу: Основні скарги хворих із захворюваннями шлунка і 12-палої кишки: Основні скарги хворих із захворюваннями кишок: Особливості анамнезу за наявності</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>патології окремих відділів травного тракту. Анамнез життя у хворих з патологією травного каналу. Загальний огляд хворого з патологією органів травного каналу. Огляд живота. Клінічна топографія передньої черевної стінки. Проекція органів черевної порожнини на передню стінку живота. Поверхнева пальпація живота. Глибока методична ковзна пальпація живота за методом Образова–Стражеска, діагностичні можливості.</p>		
П-15	<p>Обстеження гепатобіліарної системи і підшлункової залози. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією травної системи.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збирання анамнезу в хворих із захворюваннями печінки, жовчного міхура та підшлункової залози; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань печінки, жовчного міхура та підшлункової залози; - навичками перкусії печінки за М.Г.Курловим; - навичками пальпації печінки, жовчного міхура та підшлункової залози за методом В.П.Образцова–М.Д. Стражеска; - навичками визначення симптому Пастернацького; - навичками перкусії й пальпації селезінки. <p>Особливості розпитування хворих з патологією печінки, жовчного міхура та підшлункової залози. Характеристика больового синдрому та його особливості. Диспепсичні явища, деталізація, діагностичне значення. Діагностичне значення свербіння шкіри. Діагностичне значення загального та детального огляду. Огляд живота, методика проведення, діагностичне значення. Перкусія печінки за М.Г. Курловим. Пальпація печінки, жовчного міхура та підшлункової залози за методом В.П. Образцова–М.Д. Стражеска. Діагностичне значення патологічних даних пальпації та перкусії печінки, пальпації жовчного міхура та підшлункової залози. Перкусія селезінки. Пальпація селезінки.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією травної системи.. Контроль засвоєння практичних навичок.		
«Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів» - VI семестр (весняний)				
Л-8	Синдроми ущільнення легеневої тканини, бронхіальної обструкції, підвищеної повітряності легень, гідро- пневмотораксу, наявності порожнини в легенях, компресійного та обтураційного ателектазів, легеневої недостатності.	Дані розпитування та об'єктивного обстеження хворого. Основні методи лабораторної та інструментальної діагностики.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г.
Л-9	Основні синдроми при артеріальній гіпертензії та ішемічній хворобі серця.	Основні чинники ризику гіпертонічної хвороби та механізми її розвитку. Класифікація гіпертонічної хвороби за рівнем артеріального тиску та за ураженням органів-мішеней. Основні скарги хворого, дані огляду, пальпації ділянки серця, перкусії меж серцевої тупості та аускультатії. ЕКГ-ознаки змін міокарда при гіпертонічній хворобі. Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Ускладнені та неускладнені гіпертонічні кризи. Сучасна класифікація ІХС. Визначення та основні клінічні прояви стенокардії. Функціональні класи стенокардії. Методи об'єктивної діагностики стенокардії (ЕКГ, добове моніторування ЕКГ, навантажувальні тести, коронарографія). Нестабільна стенокардія, поняття про гострий коронарний синдром. Визначення та основні клінічні прояви гострого інфаркту міокарда. Дані фізичних методів обстеження хворих на гострий інфаркт міокарда. Періоди інфаркту міокарда. ЕКГ-зміни при різних формах інфаркту міокарда в різні періоди його перебігу. Сучасні лабораторні маркери некрозу міокарда.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г.
Л-10	Синдроми клапанних вад серця: вади мітрального клапана, аортальних клапанів, тристулкового клапана.	Основні причини та механізми розвитку недостатності мітрального клапана та мітрального стенозу. Зміни геодинаміки при мітральних вадах серця. Основні скарги хворих на мітральний стеноз та недостатність мітрального клапана.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7	Проф. Яворський О.Г.

		<p>Дані огляду, пальпації ділянки серця та перкусії при мітральних вадах серця. Аускультативна картина мітрального стенозу та мітральної недостатності. ЕКГ-ознаки мітральних вад.</p> <p>Основні причини та механізми розвитку недостатності тристулкового клапана та стенозу правого атріовентрикулярного отвору. Зміни гемодинаміки. Основні скарги хворих з вадами тристулкового клапана. Дані огляду, пальпації, перкусії та аускультативні.</p> <p>Поняття про позитивний венний пульс.</p> <p>Зміни геодинаміки при аортальних вадах серця. Основні скарги хворих на стеноз устя аорти та недостатність аортальних клапанів. Дані огляду, пальпації ділянки серця та перкусії при аортальних вадах серця.</p> <p>Аускультативна картина стенозу устя аорти та недостатності аортального клапана. ЕКГ-ознаки аортальних вад серця. X-променеві ознаки аортальних вад.</p>	<p>ПРН-8 ПРН-9</p>	
Л-11	<p>Основні синдроми при захворюваннях шлунка та кишок, гепатобіліарної системи.</p>	<p>Синдроми захворювань стравоходу, шлунка, тонких та товстих кишок. Синдром кишкової кольки. Синдром кровотечі з травного каналу (верхніх відділів та нижніх відділів). Синдром гострого живота. Можливості інструментального та лабораторного обстеження хворих. Основні ускладнення виразкової хвороби шлунка та 12-палої кишки.</p> <p>Синдроми жовтяниці (надпечінкової, печінкової, підпечінкової). Функціональні гіпербілірубінемії. Синдром портальної гіпертензії. Гепатолієнальний синдром. Синдром печінкової недостатності.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г.</p>
Л-12	<p>Основні синдроми у разі захворювань ендокринної системи.</p>	<p>Визначення та сучасна класифікація цукрового діабету. Основні чинники ризику та механізми розвитку діабету I та II типів. Скарги, особливості огляду хворих та дані фізичного обстеження при діабеті I та II типів. Сучасна лабораторна діагностика цукрового діабету, діагностичне значення вмісту</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г.</p>

		<p>глікозильованого гемоглобіну та імунореактивного інсуліну.</p> <p>Найчастіші коматозні стани при цукровому діабеті (гіперкетонемічна, гіпоглікемічна коми), механізм розвитку, клінічні прояви, перша допомога.</p> <p>Основні етіологічні чинники ураження щитоподібної залози.</p> <p>Гіпертиреоїдний та гіпотиреоїдний синдроми при захворюваннях щитоподібної залози. Дифузний токсичний зоб. Основні скарги хворого, результати об'єктивного, лабораторного та інструментального обстежень. Поняття про тиреотоксичний криз. Основні клінічні прояви мікседеми, поняття про гіпотиреоїдну кому.</p>		
Л-13	Обстеження сечовидільної системи. Основні синдроми при захворюваннях нирок.	<p>Сечовий, нефротичний синдроми при захворюваннях нирок.</p> <p>Набряковий синдром та синдром артеріальної гіпертензії при захворюваннях нирок. Скарги хворих при ураженні нирок та результати фізичного обстеження хворих на гломеруло- та пієлонефрит. Лабораторне дослідження сечі, аналіз та інтерпретація результатів загально клінічного аналізу сечі, дослідження сечі за Нечипоренком, Амбурже, Адісом-Каковським, Зимницьким.</p> <p>Можливості інструментальної діагностики патології нирок.</p> <p>Амілоїдоз нирок. Ниркова еклампсія. Синдроми ниркової недостатності та ниркової кольки. Результати біохімічного дослідження крові при патології нирок.</p>	<p>ПРН-1</p> <p>ПРН-2</p> <p>ПРН-3</p> <p>ПРН-5</p> <p>ПРН-6</p> <p>ПРН-7</p> <p>ПРН-8</p> <p>ПРН-9</p>	Проф. Яворський О.Г.
Л-14	Обстеження кровотворної системи. Основні симптоми та синдроми при анеміях і гемобластозах.	<p>Визначення та сучасна класифікація анемій. Основні лабораторні критерії анемії. Механізм розвитку нестачі заліза в організмі та виникнення залізодефіцитної анемії. Основні клінічні прояви сидеропенічного та загальногіпоксичного синдромів при залізодефіцитній анемії. Лабораторні критерії залізодефіцитної анемії.</p> <p>Причини та патогенез В₁₂-фолієводефіцитної анемії. Прояви загальноанемічного синдрому, синдромів ураження органів травлення, фунікулярного мієлозу та ураження периферичної крові при В₁₂-фолієводефіцитній анемії.</p> <p>Основні лабораторні ознаки В₁₂-фолієводефіцитної анемії.</p> <p>Визначення лейкозів та їх</p>	<p>ПРН-1</p> <p>ПРН-2</p> <p>ПРН-3</p> <p>ПРН-5</p> <p>ПРН-6</p> <p>ПРН-9</p>	Проф. Яворський О.Г.

		<p>класифікація. Особливості кровотворення, картина крові та кісткового мозку при лейкозах. Основні скарги хворих на хронічний лейкоз, прояви інтоксикаційного, анемічного, геморагічного синдромів, ураження лімфатичної системи та внутрішніх органів. Гострий та хронічний лейкози. Основні лабораторні критерії хронічного мієлолейкозу та лімфолейкозу, інтерпретація результатів загально клінічного аналізу крові.</p>		
Л-15	<p>Обстеження опорно-рухового апарату. Основні синдроми. Дифузні захворювання сполучної тканини.</p>	<p>Спільні ознаки дифузних захворювань сполучної тканини. Клініка і діагностика ревматизму. Ревматоїдний артрит: клінічна картина, лабораторно-інструментальні методи діагностики. Найбільш характерні клінічні прояви і діагностичні критерії лабораторно-інструментальних досліджень при дифузних захворюваннях сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит).</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г.</p>
П-16	<p>Синдроми наявності рідини (гідроторакс) і повітря (пневмоторакс) в плевральній порожнині, невідкладна допомога. Синдром наявності порожнини в легенях.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих з синдромами наявності рідини, повітря в плевральній порожнині та порожнини в легенях; - розпізнаванням синдромів синдрому наявності рідини в плевральній порожнині, пневмотораксу та порожнини в легенях; - інтерпретацією даних лабораторного дослідження харкотиння та плевральної рідини в тематичних хворих; - навичками розпізнавання наявності рідини, повітря в плевральній порожнині та порожнини в легенях на X-променеграмах. <p>Синдром наявності рідини в плевральній порожнині.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Причини. • Діагностичне значення характеру плеврального випоту. • Скарги хворих. • Дані загального огляду та огляду грудної клітки. • Зміни перкуторного звуку. 	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Дані аускультатії легень. • Покази, техніка і діагностичне значення плевральної пункції. • Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень. <p>Синдром наявності повітря в плевральній порожнині.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Причини. • Скарги. • Дані загального огляду та огляду грудної клітки. • Зміни перкуторного звуку. • Дані аускультатії легень. • Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень. • Невідкладна допомога у разі клапанного пневмотораксу. <p>Синдром наявності порожнини в легенях.</p> <p>Причини.</p> <p>Скарги.</p> <p>Дані загального огляду та огляду грудної клітки.</p> <p>Зміни перкуторного звуку (з урахуванням величини порожнини).</p> <p>Дані аускультатії легень.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p>		
П-17	Синдроми ущільнення легеневої тканини, бронхіальної обструкції та підвищення повітряності легеневої тканини. Невідкладна допомога хворому з нападом бронхіальної астми.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих із захворюваннями системи органів дихання; - розпізнаванням синдромів ущільнення легеневої тканини, порушення бронхіальної прохідності та підвищення повітряності легеневої тканини. <p>Синдром ущільнення легеневої тканини.</p> <p>Захворювання, за наявності яких спостерігається синдром ущільнення легеневої тканини.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального та детального огляду.</p> <p>Зміни перкуторного звуку.</p> <p>Дані аускультатії легень.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p> <p>Синдром бронхіальної обструкції.</p> <p>Захворювання, за наявності яких</p>	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.

		<p>діагностується синдром бронхіальної обструкції. Скарги хворих. Дані загального та детального огляду. Зміни перкуторного звуку. Аускультативні дані. Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p> <p>Синдром підвищеної повітряності легень. Захворювання, при яких спостерігається синдром підвищеної повітряності легень. Скарги хворих. Дані загального та детального огляду. Зміни перкуторного звуку. Дані аускультативні легень. Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p>		
П-18	<p>Синдроми компресійного ателектазу, обтураційного ателектазу та легеневої недостатності. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів дихальної системи.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – навичками самостійного обстеження хворих з синдромами компресійного та обтураційного ателектазу; – навичками розпізнавання синдромів компресійного та обтураційного ателектазу, легеневої недостатності; – інтерпретацією даних лабораторного дослідження харкотиння та плевральної рідини у тематичних хворих. <p>Синдром компресійного ателектазу. Причини виникнення. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду грудної клітки. Зміни перкуторного звуку. Дані аускультативні легень. Дані лабораторно-інструментальних методів дослідження.</p> <p>Синдром обтураційного ателектазу. Причини виникнення. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду грудної клітки. Зміни перкуторного звуку, обумовлені обтураційним ателектазом. Дані аускультативні легень. Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p> <p>Синдром легеневої недостатності. Причини і механізм розвитку.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Особливості анамнезу хворих. Клінічна симптоматика легеневої недостатності. Лабораторно-інструментальні методи обстеження та їх діагностичне значення. Лабораторні дослідження. Методи функціональної діагностики недостатності зовнішнього дихання. На заключному етапі проводиться проміжний контроль засвоєння знань з синдромів дихальної системи.</p>		
П-19	Симптоми та синдроми при стенокардії та інфаркті міокарда.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами ішемічної хвороби серця; – інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з ішемічною хворобою серця; – навичками ЕКГ-діагностики інфаркту міокарда; – навичками невідкладних медичних заходів у разі загрозливих для життя ускладнень ІХС (гостра серцево-судинна недостатність, напад серцевої астми, набряк легень, раптова коронарна смерть). <p>Поняття про атеросклероз та ішемічну хворобу серця. Визначення поняття «ішемічна хвороба серця» (ІХС). Основні патогенетичні механізми та фактори ризику ІХС. Сучасна класифікація ІХС. Чинники ризику. Клінічні форми ІХС. Стенокардія. Клінічні варіанти стенокардії. Функціональні класи стенокардії за Канадською класифікацією. Невідкладна допомога хворому з нападом стенокардії. Інфаркт міокарда. Клінічні форми гострого інфаркту міокарда. Стадії гострого інфаркту міокарда. Основні клінічні прояви гострого інфаркту міокарда. Діагностичне значення лабораторних досліджень. Електрокардіографічні ознаки інфаркту міокарда. Можливі ускладнення.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Невідкладна допомога у разі виникнення інфаркту міокарда. Основні принципи догляду за хворим з гострим інфарктом міокарда. Постінфарктний кардіосклероз. Раптова коронарна смерть. Основні реанімаційні заходи.</p>		
П-20	<p>Основні симптоми та синдроми при гіпертонічній хворобі та симптоматичних артеріальних гіпертензіях. Гіпертонічні кризи. Невідкладна допомога.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами артеріальної гіпертензії; - навичками оцінки рівня артеріального тиску за сучасними критеріями ВООЗ; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з артеріальною гіпертензією; - навичками ЕКГ-діагностики гіпертрофії міокарда лівого шлуночка серця; - навичками невідкладних медичних заходів у разі високого артеріального тиску. <p>Гемодинамічні чинники, які визначають величину артеріального тиску. Визначення ВООЗ/МТГ для артеріальної гіпертензії, есенціальної гіпертензії (гіпертонічної хвороби) та симптоматичної гіпертензії. Основні причини. Головні ланки патогенезу. Класифікація гіпертонічної хвороби за рівнем артеріального тиску та за ураженням органів-мішеней. Основні клінічні прояви гіпертонічної хвороби. Клінічна картина гіпертонічного кризу. Лабораторно-інструментальні методи обстеження. Уявлення про симптоматичні артеріальні гіпертензії. Ускладнені та неускладнені гіпертонічні кризи. Принципи невідкладної допомоги.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-21	<p>Мітральні вади серця: симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих з синдромами мітральних та трикуспідальних вад серця; - інтерпретацією даних 	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз</p>

	<p>Вади тристулкового клапана.</p>	<p>лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з вадами мітрального та трикуспідального клапанів серця.</p> <p>Синдром недостатності мітрального клапана. Причини виникнення. Розлади гемодинаміки. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду ділянки серця та великих судин. Дані перкусії границь серця. Дані аускультативні серця. Дані лабораторно-інструментальних методів дослідження.</p> <p>Синдром стенозу лівого атріовентрикулярного отвору. Причини виникнення. Порушення гемодинаміки. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду ділянки серця та великих судин. Дані пальпації ділянки серця. Дані перкусії границь серця. Дані аускультативні серця. Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p> <p>Синдром недостатності тристулкового клапана. Причини виникнення. Порушення гемодинаміки. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин. Дані пальпації ділянки серця. Дані перкусії границь серця. Дані аускультативні серця. Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p> <p>Синдром стенозу правого атріовентрикулярного отвору. Причини виникнення. Порушення гемодинаміки. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин. Дані пальпації ділянки серця. Дані перкусії границь серця. Дані аускультативні серця. Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p>	<p>ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
<p>П-22</p>	<p>Аортальні вади серця: основні симптоми та синдроми на підставі клінічних та</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> Оволодіти: - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами аортальних вад серця; - інтерпретацією даних</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз</p>

	інструментальних методів обстеження.	<p>лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з аортальними вадами серця.</p> <p>Синдром недостатності клапанів аорти. Причини. Розлади гемодинаміки. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин. Дані перкусії границь серця. Дані аускультативні серця. Дані інструментальних методів дослідження (ЕКГ, ФКГ, Ехо-КГ, X-променеві методи обстеження). Синдром стенозу устя аорти. Порушення гемодинаміки. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин. Дані пальпації ділянки серця. Дані перкусії границь серця. Дані аускультативні серця. Дані інструментальних методів обстеження (ЕКГ, ФКГ, Ехо-КГ, X-променеві методи обстеження).</p>	<p>ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-23	<p>Синдром серцевої недостатності. Синдром гострої та хронічної судинної недостатності. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів серцево-судинної системи.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами серцевої та судинної недостатності; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з синдромами серцевої та судинної недостатності; - навичками ЕКГ-діагностики гіпертрофії міокарда лівого шлуночка серця; - навичками невідкладних медичних заходів у разі серцевої та судинної недостатності. <p>Головні ланки патогенезу серцевої недостатності. Симптоматика серцевої недостатності. Сучасна класифікація форм недостатності кровообігу. Уявлення про гостру судинну недостатність (зомління, колапс). Поняття про гостру серцеву недостатність. Класифікація хронічної недостатності кровообігу за М.Д. Стражеском та В.Х. Василенком та</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>за НУНА.</p> <p>Невідкладна допомога у разі гострої лівошлуночкової та правошлуночкової недостатності, у разі зомління, колапсу.</p> <p>На заключному етапі проводиться проміжний контроль засвоєння знань з синдромів серцево-судинної системи.</p>		
П-24	Симптоми та синдроми при захворюваннях стравоходу, шлунка, 12-палої кишки, тонких та товстих кишок.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами захворювань стравоходу, шлунка і 12-палої кишки; - навичками розпізнавання симптомів найчастіших захворювань стравоходу, шлунка і 12-палої кишки та групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками невідкладних медичних заходів у разі гострого болю в животі, шлункової та кишкової кровотечі; - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами захворювань тонких і товстих кишок; - навичками розпізнавання симптомів найчастіших захворювань кишок та групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією. <p>Синдроми захворювань стравоходу. Основні причини. Синдром порушення проходження їжі по стравоходу. Синдром зяання кардії шлунка. Ахалазія стравоходу. Рак стравоходу. Синдроми захворювань шлунка. Основні причини. Синдром підвищеної секреторної функції шлунка. Синдром секреторної шлункової недостатності. Синдром порушення моторної функції шлунка. Синдром порушення евакуації.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Синдром пришвидшеної евакуації. Синдром сповільненої евакуації. Синдром порушення перистолі (тонусу) шлунка. Синдром гіпертонії шлунка, Синдром гіпотонії шлунка. Основні клінічні синдроми ураження кишок. Синдром проносу. Синдром закрепи. Синдром кишкової диспепсії. Синдром кишкової кольки. Синдром гострої кишкової непрохідності. Синдром ураження тонкої кишки. Синдром ураження товстої кишки. Синдром подразненої товстої кишки. Синдром гострого живота. Синдром кишкової кровотечі.</p>		
П-25	Симптоми та синдроми при захворюваннях печінки.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами захворювань печінки; - навичками розпізнавання симптомів захворювань й групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками самостійного клінічного обстеження хворих на гепатити, цирози печінки. <p>Синдроми жовтяниці. Синдром надпечінкової жовтяниці. Особливості клінічної картини. Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу. Синдром печінкової жовтяниці. Особливості клінічної картини. Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу. Синдром підпечінкової жовтяниці. Особливості клінічної картини. Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу. Функціональні гіпербілірубінемії. Синдром портальної гіпертензії. Причини пресинусоїдальної (передпечінкової), синусоїдальної (печінкової) і постсинусоїдальної (підпечінкової) портальних гіпертензій. Гепатолієнальний синдром. Синдром печінкової недостатності.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Печінкова кома. Біохімічні синдроми цитолізу, холестазу, запалення та шунтування печінки. Основні принципи невідкладної допомоги. Уявлення про лапароцентез та покази для його проведення.</p>		
П-26	Симптоми та синдроми при захворюваннях жовчного міхура та підшлункової залози.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами захворювань жовчного міхура й жовчних шляхів, підшлункової залози; - навичками розпізнавання симптомів захворювань жовчного міхура й жовчних шляхів, підшлункової залози та групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією. <p>Синдром підпечінкової жовтяниці. Особливості клінічної картини. Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу. Лабораторна діагностика та результати дуоденального зондування. Інструментальні методи дослідження. Панкреатити. Уявлення про гострий панкреатит. Принципи невідкладної медичної допомоги. Хронічний панкреатит. Основні етіологічні фактори. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики.</p>	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-27	Основні симптоми та синдроми при захворюваннях нирок. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів травної і сечовидільної систем.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <p>навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами патології органів сечовиділення; інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих із захворюваннями сечовидільної системи; навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної</p>	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З.

		<p>патології.</p> <p>Основні клінічні синдроми патології органів сечовиділення.</p> <p>Сечовий синдром.</p> <p>Набряковий синдром.</p> <p>Нирковий гіпертензивний синдром.</p> <p>Ниркова еклампсія.</p> <p>Гостра ниркова недостатність.</p> <p>Хронічна ниркова недостатність.</p> <p>Класифікація.</p> <p>Уремична кома.</p> <p>Синдром ниркової кольки.</p> <p>Нефритичний синдром.</p> <p>Основні клінічні симптоми і синдроми при гломерулонефриті.</p> <p>Особливості сечового синдрому при гломерулонефриті.</p> <p>Нефротичний синдром.</p> <p>Основні причини виникнення.</p> <p>Клінічна картина.</p> <p>Лабораторні методи обстеження.</p> <p>Ниркова колька.</p> <p>Гіпертонічний криз.</p> <p>Напад серцевої астми і набряк легень.</p> <p>Ниркова еклампсія.</p> <p>Поняття про гемодіаліз.</p>		Ас. Рогуля С.С.
П-28	Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи. Синдроми при захворюваннях щитоподібної залози.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами патології щитоподібної залози; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з захворюваннями щитоподібної залози; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Синдром тиреотоксикозу.</p> <p>Клінічні прояви.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p> <p>Тиреотоксичний криз: клініка, принципи невідкладної допомоги.</p> <p>Синдром гіпотиреозу.</p> <p>Клінічні прояви.</p> <p>Діагностичне значення лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p> <p>Ендемічний зоб.</p>	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-29	Симптоми та синдроми при захворюваннях інших залоз внутрішньої секреції.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з 	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик

	<p>Цукровий діабет. Невідкладна допомога у разі діабетичної та гіпоглікемічної ком.</p>	<p>основними синдромами патології ендокринної системи; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з захворюваннями ендокринної системи; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології.</p> <p>Синдром цукрового діабету. Поняття про етіологію та чинники ризику. Основні клінічні прояви. Перебіг захворювання та можливі ускладнення. Діабетичні ангіопатії. Діабетична кома. Принципи невідкладної допомоги. Гіпоглікемічна кома. Принципи невідкладної допомоги. Методи діагностики цукрового діабету та його ускладнень. Синдром недостатності надниркових залоз. Гостра надниркова недостатність: клініка, основні принципи невідкладної допомоги. Хронічна надниркова недостатність: клініка, основні принципи лікування. Лабораторно-інструментальні дослідження при наднирковій недостатності.</p>	<p>ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
<p>П-30</p>	<p>Обстеження кровотворної системи. Загальний аналіз крові.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u> - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з патологією кровотворної системи; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології.</p> <p>Обстеження кровотворної системи. Розпитування. Огляд. Пальпація лімфатичних вузлів. Пальпація селезінки Перкусія. Аускультация. Інструментальній та лабораторній методи дослідження Пункція кровотворних органів. Загальний аналіз крові.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

П-31	<p>Симптоми та синдроми при анеміях, гемобластозах.</p> <p>Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів ендокринної та кровотворної систем.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з анеміями та гемобластозами; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Анемії. Визначення та сучасна класифікація анемій за патогенезом і колірним показником. Основні лабораторні критерії. Основні клінічні симптоми. Клінічні особливості різних видів анемій. Анемії внаслідок крововтрат. Залізодефіцитні анемії. В₁₂-фолієводефіцитна анемія. Гемолітичні анемії. Гемобластози. Класифікація гемобластозів. Гострі лейкози. Хронічні лейкози. Хронічний мієлолейкоз. Хронічний лімфолейкоз. Лімфогранулематоз (хвороба Годжкіна). Негоджкінські лімфоми. Еритремія (хвороба Вакеза). Мієломна хвороба (хвороба Рустицького-Калера).</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-32	<p>Методи обстеження пацієнтів з патологією сполучної тканини. Синдроми ураження сполучної тканини. Курація хворих. Написання історії хвороби.</p>	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами дифузних захворювань сполучної тканини; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Спільні ознаки дифузних захворювань сполучної тканини. Перелік захворювань, які відносяться до групи дифузних захворювань сполучної тканини. Розпитування, огляд, пальпація. Клініка і діагностика хронічної ревматичної хвороби серця.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Ревматичний поліартрит. Ураження серця при ревматизмі. Інші клінічні форми ревматизму. Лабораторна діагностика ревматизму і ступені активності процесу. Діагностичні критерії хронічної ревматичної хвороби серця за Киселем-Джонсом-Нестеровим. Найбільш характерні клінічні прояви і діагностичні критерії лабораторно-інструментальних досліджень при дифузних захворюваннях сполучної тканини. Ревматоїдний артрит. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Системний червоний вовчак. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Системна склеродермія. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Дерматомиозит. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Остеоартроз. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики.</p>		
П-33	Захист історії хвороби.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> Захист історій хвороби. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття. Аналіз результатів захисту історій хвороби.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.</p>
П-34	Підсумкове заняття з методів обстеження.	<p>Контроль практичних навичок. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття. Аналіз результатів виконання практичних навичок.</p>	<p>ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9</p>	<p>Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник</p>

				І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
П-35	Диференційований залік.	Тест-контроль теоретичної підготовки. Аналіз результатів лабораторно-інструментальних досліджень. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття. Аналіз результатів теоретичної підготовки та вмінь інтерпретувати результати лабораторно-інструментальних досліджень.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
«Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб»				
СРС-1	Підготовка до практичних занять	Теоретична та опрацювання методів об'єктивного обстеження хворого	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	Інструментальні методи дослідження дихальної системи: Х-променеві методи дослідження органів грудної клітки; комп'ютерна томографія органів грудної клітки; спірометрія, спірографія, пневмотахометрія; пikфлоуметрія; бронхоскопія та бронхографія.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-3	Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи	Сфігмографія Осцилографія Тахоосцилографія Реографія Ультрасонографія судин	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В.

		Флебографія Капіляроскопія Ехокардіографія Голтерівське моні торування Томографія Фазо-Х-променекардіографія Електрокімографія Ангіокардіографія Зондування (катетеризація) серця Радіонуклідна ангіокардіографія Рідіонуклідна венутрикулографія Сцинтиграфія міокарда		Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-4	Оволодіння умінням аналізувати:	результати дослідження функції зовнішнього дихання	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-5	Оволодіння умінням аналізувати:	дані електрокардіографічного та фонокардіографічного обстежень	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-6	Курація хворих	Написання історії хвороби (анамнестична частина)	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.

«Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»				
СРС-7	Передаудиторна теоретична підготовка до практичних занять	За планом практичних занять	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-8	Інструментальні та лабораторні методи дослідження шлунково–кишкового тракту	Результати дослідження шлункового вмісту та дуоденального зондування Х-променеє дослідження Езофагогастродуоденоскопія Ректороманоскопія Ілеоколоноскопія Мультиспіральна комп'ютерна томографія черевної порожнини Лапароскопія Спленопортографія Целіакографія Ендоскопічна ретроградна холангіопанкреатографія Еластографія печінки УЗД органів черевної порожнини	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-9	Опрацювання тем, які не викладаються на практичних заняттях:	Синдром серцевої недостатності: основні клінічні та інструментальні методи обстеження.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-10	-«-	Лабораторна та ЕКГ-діагностика інфаркту міокарда.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю.

				Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-11	-«-	Клініко-лабораторна діагностика гемобластозів. Лімфома Годжкіна (лімфогранулематоз) і негоджкінські лімфоми.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-12	-«-	Геморагічні синдроми та патологія системи згортання крові. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-13	-«-	Основні симптоми та синдроми при цукровому діабеті. Основні клінічні прояви захворювань щитовидної залози.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-14	-«-	Діагностика дифузних захворювань сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит).	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В.

			ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-15	-«-	Особливості розпитування і обстеження хворих на кропив'янку, ангіоневротичний набряк, геморагічний васкуліт. Анафілактичний шок, принципи реанімації.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-16	Курація хворого	Написання історії хвороби	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
СРС-17	Індивідуальна робота:	Проведення досліджень функції зовнішнього дихання у показових хворих, обробка отриманих даних та доповідь на занятті	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.

CPC-18	-«-	Реєстрація ЕКГ, участь у проведенні інструментальних досліджень у показових хворих з обробкою даних та доповіддю на занятті	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.
CPC-19	Проведення обстеження показового хворого	Підготовка огляду наукової літератури щодо досліджуваного випадку	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Яворський О.Г. Доц. Ющик Л.В. Доц. Бевз О.В. Ас. Кривко О.Ю. Ас. Дроник І.С. Ас. Діденко О.З. Ас. Рогуля С.С.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

Основні завдання внутрішньої медицини. Правила розпитування та огляду хворого.

1. Українська та львівська школи терапевтів: внесок відомих вітчизняних клініцистів В.П. Образцова, Т.Г. Яновського, М.Д. Стражеска, В.М. Іванова, В.Х. Василенка, М.М. Губергріца, Мар'яна Панчишина, Євгена Озаркевича, Степана Мартиніва, Юліяна Дедика, Сильвестра Дрималика у розвиток клінічної медицини.
2. Методологічні принципи діагностики внутрішніх захворювань.
3. Основні методи діагностики внутрішніх хвороб.
4. Схема розпитування обстежуваного. Основні структурні частини анамнезу.
5. Основні скарги хворого та їх деталізація.
6. Послідовність збирання анамнезу хвороби.
7. Складові частини анамнезу життя.
8. Послідовність проведення загального огляду хворого.
9. Типи будови тіла та основні їх критерії.
10. Правила проведення огляду голови та шиї.
11. Послідовність проведення огляду тулуба та кінцівок.

Фізичні та лабораторно-інструментальні методи дослідження стану дихальної системи.

1. Статичний огляд грудної клітки, діагностичне значення основних симптомів.
2. Динамічний огляд грудної клітки, діагностичне значення основних симптомів.
3. Діагностичне значення пальпації грудної клітки.
4. Основні перкуторні звуки та механізм їх утворення.
5. Топографічні параметри легень в нормі та при патології.
6. Аускультация легень – визначення основних дихальних шумів, їх якісних та кількісних змін.
7. Аускультация легень – визначення побічних дихальних шумів, їх класифікація, алгоритм характеристики аускультативної картини легень.
8. Механізми утворення та різновиди хрипів, їх діагностичне значення.
9. Основні причини утворення крепітації та шуму тертя плеври. Їх діагностичне значення та способи диференціювання.
10. Діагностичне значення бронхофонії.
11. Загальний аналіз харкотиння, діагностичне значення.
12. Діагностичні відмінності ексудату і трансудату.

Фізичні методи дослідження серцево-судинної системи.

1. Огляд ділянки серця, діагностичне значення основних симптомів.
2. Основні властивості пульсу, правила та послідовність їх визначення.
3. Пальпаторне дослідження ділянки серця, визначення клінічного значення знайдених симптомів.
4. Діагностичне значення зміщення меж відносної серцевої тупості.
5. Абсолютна серцева тупість, зміщення її меж внаслідок серцевих та позасерцевих причин.
6. Діагностичне значення зміщення меж ширини судинного пучка.
7. Серцеві тони, механізм їх утворення та зміни за силою та тембром.
8. Розщеплення та роздвоєння серцевих тонів, поняття про акцент II тону.
9. Додаткові серцеві тони – ритм перепілки та ритм галопу.
10. Серцеві шуми: класифікація та умови виникнення.
11. Серцеві шуми: їх характеристика, відмінності між органічними та функціональними шумами.
12. Діастолічні функціональні шуми (Флінта, Грехема-Стілла, Кумбса): умови виникнення та діагностичне значення.

Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи.

1. Правила аналізу ЕКГ. Підрахунок ЧСС та визначення положення електричної осі серця.
2. ЕКГ-ознаки порушень автоматизму.
3. ЕКГ-ознаки порушень збудливості. Диференціація основних видів екстрасистол.
4. ЕКГ-ознаки порушень провідності. Класифікація порушень провідності.
5. ЕКГ-ознаки фібриляції та тріпотіння передсердь. Механізми їх виникнення.
6. Синдром WPW.
7. Синдром Фредеріка.
8. Покази до проведення та правила виконання електроімпульсної терапії.
9. Основні ехокардіографічні параметри серця, причини їх змін при патології.

Основні методи дослідження органів травної системи та нирок.

1. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією травного тракту.

2. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя у скарг хворого із патологією травного тракту.
3. Зміни зовнішнього вигляду хворого при патології травного тракту.
4. Послідовність проведення огляду живота, визначення основних симптомів.
5. Поверхнева пальпація живота, діагностичне значення.
6. Теоретичні засади та принципи глибокої методичної ковзної пальпації живота за методом Образцова-Стражеска.
7. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією гепато-біліарної системи.
8. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя скарг хворого із патологією гепато-біліарної системи.
9. Зміни зовнішнього вигляду хворого при патології гепато-біліарної системи.
10. Діагностичне значення пальпації печінки.
11. Діагностичне значення наявності рідини у черевній порожнині.
12. Перкусія печінки за методом Курлова, діагностичне значення.
13. Перкуторне визначення меж селезінки. Діагностичне значення.
14. рН метрія шлунка, діагностичне значення.
15. Дуоденальне зондування, методика проведення. діагностичне значення.
16. Копрологічне дослідження, діагностичне значення. Поняття про стеаторею. креаторею. амілорею.
17. Аналіз калу на приховану кров, методика забору, діагностичне значення.
18. Визначення еластази 1, діагностичне значення.
19. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією сечовидільної системи. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя.
20. Зміни зовнішнього вигляду хворого при різній патології сечовидільної системи.
21. Печінкові маркери синдрому цитолізу, холестазу.
22. Діагностичне значення визначення симптому Пастернацького.
23. Загальний аналіз сечі та інтерпретація його результатів.
24. Проба сечі за Зимницьким, діагностичне значення.
25. Діагностичне значення аналізу сечі за Нечипоренком.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях органів дихання.

1. Синдром ущільнення легеневої тканини: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Синдром підвищення повітряності легень: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Синдром накопичення рідини в плевральній порожнині: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
4. Синдром накопичення повітря в плевральній порожнині: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
5. Синдром бронхіальної обструкції: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром обтураційного ателектазу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
7. Синдром компресійного ателектазу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
8. Синдром наявності порожнини в легнях: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
9. Синдром дихальної недостатності: механізм розвитку, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
10. Бронхіальна астма: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.
11. Емфізема легень: симптоматика, діагностика.
12. Крупозна пневмонія: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.

1. Синдром болю в серці: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Синдром серцевої недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Синдром лівошлуночкової серцевої недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
4. Синдром правошлуночкової серцевої недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
5. Синдром судинної недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром гіпертензії малого кола кровообігу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
7. Синдром артеріальної гіпертензії: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики. Поняття про гіпертонічну хворобу (ессенціальну гіпертензію) та симптоматичні гіпертензії.
8. Мітральні вади серця: основні клінічні прояви, діагностика.
9. Аортальні вади серця: основні клінічні прояви, діагностика.
10. Ішемічна хвороба серця: основні клінічні прояви та діагностика стенокардії.
11. Ішемічна хвороба серця: основні клінічні прояви та діагностика гострого інфаркту міокарда.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях травної системи.

1. Диспепсичний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Дисфагичний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Типи дискінезії жовчовивідних шляхів: основні клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
4. Синдром портальної гіпертензії: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
5. Синдром жовтяниці (надпечінкової, печінкової, під печінкової): етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром кровотечі з травного каналу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
7. Виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.
8. Синдром хронічного холециститу та холангіту: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях сечовидільної системи

1. Нефротичний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики. Амілоїдоз нирок.
2. Нефритичний синдром.
3. Сечовий синдром при циститах, пієлітах, пієлонефритах, гломерулонефритах, туберкульозі нирок, сечокам'яній хворобі.
4. Синдром ниркової еклампсії: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики. Невідкладна допомога.
5. Синдром гострої ниркової недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром хронічної ниркової недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.

***Основні симптоми та синдроми при захворюваннях системи крові,
ендокринної системи. Патологія сполучної тканини.***

Інтерпретація результатів лабораторних методів обстеження.

1. Анемічний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Гіперпластичний синдром при хворобах органів кровотворення: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Геморагічні синдроми: класифікація, патогенез, клінічні та лабораторні методи діагностики.
4. Анемії: класифікація, основні синдроми.
5. Залізодефіцитна анемія: патогенез, клінічні прояви, лабораторні критерії.
6. В₁₂-фолієводефіцитна анемія: патогенез, клінічні прояви, лабораторні критерії.
7. Гемолітична анемія: класифікація, основні синдроми, лабораторні критерії.
8. Визначення лейкозів та їх класифікація.
9. Основні лабораторні критерії хронічного мієлолейкозу та лімфолейкозу, інтерпретація результатів загального аналізу крові.
10. Хронічні лейкози: основні синдроми, картина крові.
11. Гіпертиреїдний синдром: основні причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
12. Гіпотиреїдний синдром: основні причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
13. Цукровий діабет: класифікація, основні симптоми та синдроми, лабораторна діагностика.
14. Спільні ознаки дифузних захворювань сполучної тканини.
15. Клініка і діагностика хронічної ревматичної хвороби серця.
16. Ревматоїдний артрит: клінічна картина, лабораторно-інструментальні методи діагностики.
17. Найбільш характерні клінічні прояви і діагностичні критерії лабораторно-інструментальних досліджень при дифузних захворюваннях сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит).
18. Остеоартроз клінічна картина, лабораторно-інструментальні методи діагностики.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

**для диференційованого заліку з пропедевтики внутрішньої медицини
для студентів III курсу медичного факультету**

1. Провести розпитування хворого. Зробити висновок щодо отриманих анамнестичних даних.
2. Провести розпитування хворого з патологією легень. Визначити основні симптоми.
3. Провести розпитування хворого з патологією серцево-судинної системи. Визначити основні симптоми.
4. Провести розпитування хворого з патологією травного тракту. Визначити основні симптоми.
5. Провести загальний огляд показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
6. Провести огляд голови та шиї показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
7. Провести огляд тулуба та кінцівок показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
8. Провести статичний огляд грудної клітки хворого з бронхолегеневою патологією, оцінити отримані дані.
9. Провести динамічний огляд грудної клітки хворого з бронхолегеневою патологією, оцінити отримані дані.

10. Провести огляд передсерцевої ділянки, визначити клінічне значення симптомів.
11. Провести огляд живота, визначити клінічне значення симптомів.
12. Провести пальпаторне дослідження грудної клітки, визначити клінічне значення симптомів.
13. Провести пальпаторне дослідження лімфатичних вузлів, оцінити результати.
14. Провести пальпаторне дослідження щитоподібної залози, оцінити отримані дані.
15. Провести пальпаторне дослідження пульсу, визначити клінічне значення симптомів.
16. Провести пальпаторне дослідження передсерцевої ділянки, визначити клінічне значення симптомів.
17. Провести поверхневу пальпацію живота, визначити клінічне значення симптомів.
18. Провести пальпаторне дослідження сигмоподібної кишки, визначити клінічне значення симптомів.
19. Провести пальпаторне дослідження сліпої кишки, визначити клінічне значення симптомів.
20. Провести пальпаторне дослідження поперечної ободової кишки, визначити клінічне значення симптомів.
21. Провести пальпаторне дослідження печінки, визначити клінічне значення симптомів.
22. Провести пальпаторне дослідження селезінки, визначити діагностичне значення симптомів.
23. Провести пальпаторне і перкуторне дослідження нирок, визначити діагностичне значення симптомів.
24. Визначити нижню межу шлунка, оцінити отримані дані.
25. Визначити наявність рідини в черевній порожнині, дати клінічну оцінку.
26. Провести вимірювання артеріального тиску на верхніх кінцівках, оцінити отримані дані.
27. Провести вимірювання артеріального тиску на нижніх кінцівках, оцінити отримані дані.
28. Провести порівняльну перкусію легень і визначити клінічне значення симптомів.
29. Провести топографічну перкусію легень і визначити діагностичне значення симптомів.
30. Визначити активну рухомість нижнього краю легень, оцінити діагностичне значення симптомів.
31. Провести перкуторне дослідження серця, визначити межі відносної тупості серця, дати клінічну оцінку.
32. Провести перкуторне дослідження серця, визначити межі абсолютної тупості серця, дати клінічну оцінку.
33. Методом перкусії визначити ширину судинного пучка, оцінити отримані дані.
34. Методом перкусії визначити конфігурацію серця, оцінити отримані дані.
35. Методом перкусії визначити межі печінки, оцінити діагностичне значення симптомів.
36. Методом перкусії визначити межі селезінки, дати клінічну оцінку.
37. Провести аускультацию легень, визначити кількісні та якісні зміни дихання, дати клінічну оцінку.
38. Провести аускультацию легень, оцінити основні дихальні шуми, визначити побічні дихальні шуми, дати клінічну оцінку.
39. Провести дослідження бронхофонії, дати клінічну оцінку.
40. Провести аускультацию артерій, визначити діагностичне значення симптомів.
41. Провести аускультацию серця, визначити зміни його тонів, дати клінічну оцінку.
42. Провести аускультацию серця, визначити діагностичне значення шумів серця.
43. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням автоматизму серця.
44. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням збудливості серця. Провести диференціальну діагностику екстрасистол.
45. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням провідності серця.
46. Проаналізувати ЕКГ хворого з комбінованим порушенням збудливості та провідності серця.
47. Провести розпитування та огляд хворого з обструктивним захворюванням легень. Визначити основні симптоми та синдроми, встановити стадію захворювання з урахуванням даних спірографії.

48. Провести пальпацію, перкусію грудної клітки та аускультацию легень у хворого з обструктивним захворюванням легень. Визначити основні симптоми та синдроми.
49. Провести об'єктивне обстеження хворого з мітральною вадою серця. Визначити провідні симптоми та синдроми.
50. Провести об'єктивне обстеження хворого з аортальною вадою серця. Визначити провідні симптоми та синдроми.
51. Провести фізичне обстеження хворого з артеріальною гіпертензією. Визначити провідні симптоми та синдроми.
52. Провести розпитування хворого на ішемічну хворобу серця (стабільну стенокардію напруги), деталізувати больовий синдром, визначити функціональний клас пацієнта.
53. Провести загальний огляд та фізичне обстеження хворого на гострий інфаркт міокарда. Визначити основні симптоми та синдроми.
54. Оцінити ЕКГ хворого з гострим інфарктом міокарда, визначити характер та локалізацію ураження серцевого м'яза.
55. Провести об'єктивне обстеження хворого з серцевою недостатністю, визначити основні симптоми та синдроми, встановити функціональний клас пацієнта.
56. Провести розпитування, огляд та пальпацію живота у хворого на виразкову хворобу. Визначити основні синдроми, розпізнати можливу локалізацію виразки.
57. Провести розпитування, огляд та пальпацію живота у хворого на хронічний холецистит. Перевірити основні симптоми, характерні для ураження жовчного міхура. Визначити основні синдроми.
58. Провести розпитування, огляд та пальпацію живота у хворого на хронічний холангіт. Визначити основні синдроми.
59. Оцінити дані багатомоментного дуоденального зондування пацієнта із захворюванням жовчовивідних шляхів. Визначити основні симптоми та локалізацію ураження.
60. Провести об'єктивне обстеження хворого із захворюванням нирок (пієлонефритом або гломерулонефритом). Визначити основні синдроми.
61. Проаналізувати загальноклінічний аналіз сечі хворого із захворюванням нирок, аналіз сечі за Зимницьким та Нечипоренком. Визначити основні симптоми та синдроми. Зробити висновок про характер ураження нирок.
62. Провести об'єктивне обстеження хворого з анемією. Визначити основні симптоми та синдроми, визначити характер анемії з урахуванням загального аналізу крові.
63. Проаналізувати загальний аналіз крові хворого на лейкоз. Визначити основні лабораторні симптоми та вид хронічного лейкозу.
64. Провести розпитування та загальний огляд хворого на цукровий діабет, дослідити пульс на судинах верхніх та нижніх кінцівок та артеріальний тиск. Визначити основні симптоми та синдроми.
65. Провести розпитування та загальний огляд хворого з суглобовим, міопатичним синдромом, дифузним захворюванням сполучної тканини. Визначити основні симптоми та синдроми.

Необхідно представити систему організації занять, використання інтерактивних методів, навчальні технології, що використовуються для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок.

8. Верифікація результатів навчання

При вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» використовуються різновиди методів навчання, рекомендовані для вищої школи:

– за джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками), на яких робиться особливий акцент при вивченні дисципліни;

– за логікою навчального процесу: аналітичний (виділення окремих симптомів захворювання), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку симптомів та виділення синдромів захворювання), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод (переважно при вивченні модуля № 1 «Основні методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб»),

дедуктивний (при вивченні модуля модуля № 2 «Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»).

Поєднуючи та узагальнюючи наведені вище методи навчання, при вивченні дисципліни доцільно впроваджувати такі методи організації навчальних занять як:

- метод клінічних кейсів,
- метод індивідуальних навчально-дослідних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод проведення наукових конференцій із застосуванням інтерактивних технологій.

Видами навчальної діяльності студента є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів.

Практичні заняття тривалістю 2 академічні години при вивченні предмету «пропедевтика внутрішньої медицини» проходять на базі Львівської клінічної лікарні на залізничному транспорті у відділеннях терапевтичного профілю та складаються з чотирьох структурних частин:

- 1) засвоєння теоретичної частини теми,
- 2) демонстрація викладачем методики дослідження тематичного хворого,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок біля ліжка хворого під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та тест-контроль засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає оволодіння практичними навичками з об'єктивного обстеження хворого та робота безпосередньо із пацієнтами.

Самостійна робота студентів, окрім традиційної передаудиторної підготовки з теоретичних питань пропедевтики внутрішньої медицини, включає роботу у відділеннях терапевтичного стаціонару, клінічних лабораторіях та відділеннях функціональної діагностики в позааудиторний час. До самостійної (індивідуальної) роботи включено курацію хворих з написанням історії хвороби, яка передбачає розпитування та повне об'єктивне обстеження хворого, узагальнення даних із визначенням провідних синдромів та оформлення історії хвороби.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності студентів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних студентами знань, міцності сформованих у них вмій та навичок. Контроль успішності та якості підготовки студентів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;
- підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

Проміжний контроль здійснюється на останньому занятті змістового модуля та передбачає стандартизований контроль засвоєння відповідного тематичного блоку інформації.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях, тестування, контрольне завдання:

Теоретичних знань – тестування письмове та комп'ютерне, індивідуальне опитування, співбесіда, структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умій – контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок:

- розпитування хворого,
- огляд загальний і місцевий,

<ul style="list-style-type: none"> – пальпація, перкусія, аускультация, – оцінка за стандартизованим алгоритмом результатів інструментальних та лабораторних методів обстеження хворого, – узагальнення результатів суб'єктивного, фізикального, лабораторного та інструментального обстеження хворого із оформленням стандартизованої історії хвороби, – складання плану подальшого обстеження хворого. <p>Методи самоконтролю: питання самоконтролю; Методи підсумкового контролю: ПК.</p>		
Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав від 72 до 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Диференційований залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 122</i>
Критерії оцінювання диференційованого заліку		
<p>Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент отримує оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей на кожному практичному занятті. Для контролю застосовуються наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, контроль виконання практичних навичок з методів обстеження хворого з подальшою інтерпретацією отриманих даних, аналіз результатів лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>Оцінювання поточної навчальної діяльності.</p>		

Поточне оцінювання студентів з відповідних тем проводиться за 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами: дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоч на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є диференційований залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до диференційованого заліку становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до диференційованого заліку становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$\text{Бали} = (\text{СА} \times 120) / 5$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються диференційованим заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73

4.62	111		4.08	98		3.54	85		3	72
4.58	110		4.04	97		3.49	84		Менше 3	Недостатньо
4.54	109		3.99	96		3.45	83			
4.5	108		3.95	95		3.41	82			

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при підсумковому контролі.

Семестровий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS у формах заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом.

8. Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали).

Семестровий диференційований залік проводиться на останньому 19 занятті у весняному (VI) семестрі відповідно до розкладу. Форма проведення диференційованого заліку є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Контроль теоретичної підготовки полягає у відповіді на 20 питань тестового контролю елементарного рівня, кожне питання якого оцінюється в 0,5 бали, 14 тестів підвищеної складності, кожне питання якого оцінюється в 1 бал та розв'язування 2 ситуаційних задач, кожна з яких оцінюється у 8 балів.

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати за теоретичну підготовку, складає:

$$0,5 \times 20 + 1 \times 14 + 8 \times 2 = 10 + 14 + 16 = 40$$

Контроль практичної підготовки полягає у демонстрації виконання практичних навичок та аналізі результатів лабораторних та ЕКГ-дослідження. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час диференційованого заліку, складає 80, при цьому максимальна оцінка за тестовий контроль становить 40 балів, за виконання практичних навичок – 20 балів, за аналіз результатів лабораторних та ЕКГ-дослідження – 20 балів.

Виконання практичних навичок полягає в наступному:

- пальпація, перкусія та аускультация легень – 5 балів;
- пальпація, перкусія та аускультация серця – 7 балів;
- пальпація живота – 8 балів.

} Разом
максимально
20 балів

Аналіз результатів лабораторних та ЕКГ-дослідження:

- 3 ЕКГ: 4 бали $\times$ 3 = 12 балів;
- 4 лабораторні аналізи: 2 бали $\times$ 4 = 8 балів

} Разом максимально
20 балів

Мінімальна кількість балів при складанні диференційованого заліку – не менше 50.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 4

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Здобувачі вищої освіти повинні досконало володіти клінічним мисленням, фундаментальними і спеціальними знаннями й уміннями щодо основних закономірностей розвитку хвороб, принципами клінічного обстеження та інструментальних досліджень різних органів та систем організму, досконало знати семіотику синдромів ураження різних органів і систем та найбільш поширених захворювань дорослого організму.

Навчальна дисципліна «Пропедевтика внутрішньої медицини» є обов'язковою для студентів спеціальностей 222 «Медицина», 228 «Педіатрія». Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з цієї дисципліни.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття;
- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої

освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Політика перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручний для викладача та студента час поза заняттями, максимальна оцінка - «добре»

перескладання теми підчас поточного навчання та підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається

1. Література

Обов'язкова:

2. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). – 5-е вид. – К: ВСВ «Медицина», 2018 р. – 552 с. + 12 с. кольор. вкл. + 1 двобіч. електрон. опт. диск (DVD-ROM).
3. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). – 2013 р. – 552 с. із 4-ма дисками.
4. Основи внутрішньої медицини: Пропедевтика внутрішніх хвороб /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– К.: Здоров'я, 2004. – 500 с.
5. Яворський О.Г., Ющик Л.В. Пропедевтика внутрішніх хвороб у запитаннях і відповідях. К.: Здоров'я, 2003. – 280 с.
6. І. Анамнез. ІІ. Огляд: фото пацієнтів: навчальний DVD-фільм. – Львів, 2012. – 45 хв. /Яворський О.Г.
7. Ющик Л.В., Гайдук А.Б., Бевз О.В., Новосад А.Б., Буфан М.М. (за ред. проф. О.Г. Яворського) / Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів ІІІ курсу медичних факультетів вищих навчальних закладів ІІІ-ІV рівнів акредитації (модуль 1: Основні методи обстеження в клініці внутрішніх хвороб). – 101 с.
8. Ющик Л.В., Гайдук А.Б., Бевз О.В., Новосад А.Б., Буфан М.М. (за ред. проф. О.Г. Яворського) / Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів ІІІ курсу медичних факультетів вищих навчальних закладів ІІІ-ІV рівнів акредитації (модуль 2: Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів). – 76 с.
9. Яворський О.Г. Схема історії хвороби (для студентів ІІІ курсу). – Львів, 1992. – 16 с.
10. Яворський О.Г. Основи загальної електрокардіографії (для студентів медичних інститутів). Львів, 1992. – 27 с.
11. Навчальний DVD-фільм «Пальпація, перкусія, аускультация». Українською й англійською мовами. – 2005.– 42 хв. /Яворський О.Г.
12. Дихальні шуми. Тони і шуми серця. Аудіо-диск. 2005. – 45 хв. /Яворський О.Г.

Додаткова:

13. Новосад А.Б., Буфан М.М., Короткий В.В. Навчальна історія хвороби. Методичні вказівки для студентів ІІІ курсу медичного факультету. – Львів, 2019. – 20 с.
14. Схема і методика розшифрування електрокардіограми: Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини /Новосад А.Б., Буфан М.М.; за ред. проф. Дутки Р.Я. – Львів – 2019.
15. Короткий В.В., Новосад А.Б. Комп'ютерні тести з пропедевтики внутрішніх хвороб. – Київ: Здоров'я, 2001. – 147 с.

16. Mosby's Guide to Physical Examination, 7th Edition / Henry M. Seidel, Rosalyn W. Stewart et al. – 2011. – 327 p.
17. A Guide to Physical Examination, 3d Edition /Barbara Bates. – 1983. – 561 p.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- Плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- Методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль;
- Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю:
  - база тестових завдань формату А з відповідями.
  - перелік стандартизованих за методикою виконання практичних навичок.
  - ситуаційні задачі

Розробка питань тест-контролю, ситуаційних задач для співбесіди та практичних завдань, що використовуються для діагностики успішності навчання, базується на переліку питань, які повинен засвоїти студент при вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини». Комплекти практичних завдань є стандартизованими за методикою виконання практичного заняття.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес – доц. Ющик Любов Володимирівна, yushliub@gmail.com
На кафедрі діє науковий гурток, керівник - асистент Діденко Оксана Зиновіївна, oksanadiz@ukr.net

Заняття відбуваються на базі Львівської клінічної лікарні на залізничному транспорті (вул. Огієнка, 5), 4 поверх, II терапевтичне відділення

Студенти на заняття приходять в халатах, змінному медичному взутті, в кишені – маска (у підвальному приміщенні діє студентська роздягальня). З собою мати зошит, ручку. На практичних заняттях необхідна наявність власного стетофонендоскопа.

Укладачі силабуса

канд. мед. наук, доцент Ющик Л.В.
канд. мед. наук, доцент Новосад А.Б.